

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Lucie Trejbalové a soudců Mgr. Karolíny Tylové, LL.M., a Mgr. Zdeňka Macháčka v právní věci

žalobce:

bytem

zastoupen advokátem Mgr. Davidem Bezuchou
sídlem Kostelní 10/5, Liberec

proti

žalovanému:

Krajský úřad Libereckého kraje
sídlem U Jezu 642/2a, Liberec 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 2. 2018, č. j. KULK 11097/2018,

takto:

- I. Žaloba proti rozhodnutí Krajského úřadu Libereckého kraje ze dne 6. 2. 2018, č. j. KULK 11097/2018, se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce advokátu Mgr. Davidu Bezuchovi se přiznává odměna za zastupování žalobce ve výši 10 200 Kč. Tato částka bude vyplacena

z účtu Krajského soudu v Ústí nad Labem ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhá zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo změněno rozhodnutí Magistrátu města Liberce, odboru správního a živnostenského (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 21. 12. 2017, č. j. CJ MML 264728/17, tak, že výrok o zrušení živnostenských oprávnění k provozování živnosti volné s předmětem podnikání „výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona“ a k provozování živnosti řemeslné s předmětem podnikání „hostinská činnost“ se ruší a výrok, kterým se žalobci ukládá povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou ve výši 1 000 Kč, se potvrzuje.

2. Žalobce v žalobě doplněné prostřednictvím ustanoveného právního zástupce především namítal, že vůbec nebyly dány důvody pro zahájení správního řízení, které vedlo k uložení povinnosti nahradit náklady tohoto správního řízení. Stanovená lhůta 15 dnů k prokázání důvodů pro užívání prostor nebyla dle žalobce dostatečná. Správní orgán I. stupně vydal ve věci dne 21. 12. 2017 meritorní rozhodnutí i přesto, že byl v průběhu řízení dne 13. 12. 2017 informován o žalobcově záměru přesunout své sídlo na adresu městského bytu zvláštního určení XX, který žalobce užívá společně s matkou. Vzhledem k tomu, že k umístění sídla za účelem podnikání v nájemním bytě je třeba souhlasu pronajímatele, žalobce o tento souhlas požádal. Žádost ze dne 27. 11. 2017 podaná elektronicky sice byla podatelnou odmítnuta pro nesprávný formát příloh, žalobce ale vady následně odstranil a žádost podal znovu dne 13. 12. 2017, přičemž ještě dne 3. 1. 2018 telefonicky na příslušném odboru ověřil, že žádost dosud nebyla vyřízena. Žalobce konstatoval, že nemohl předpokládat, že mu správní orgán I. stupně bude činit obstrukce s umístěním sídla jeho podnikání, které je vzhledem k oboru pouze administrativním údajem pro doručování písemností, skutečná provozovna by se musela nacházet na jiném místě. Žalobce navrhoval, aby napadené rozhodnutí žalovaného bylo ve výroku, kterým se potvrzuje výrok správního orgánu I. stupně o povinnosti uhradit náklady řízení paušální částkou ve výši 1 000 Kč, zrušeno.

3. V písemném vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že vycházel ze Závěru č. 134 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 14. 2. 2014, který řešil otázku z činnosti živnostenského úřadu právě v řízení o odnětí živnostenského oprávnění, neprokáže-li podnikatel právní důvod pro užívání prostoru sídla podle § 31 odst. 2 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). Citované stanovisko řeší otázku uložení povinnosti uhradit náklady řízení v případě, kdy v řízení není meritorně rozhodnuto, konkrétně situaci, kdy je řízení vyvolané porušením právní povinnosti zastaveno, protože podnikatel dodatečně splní svou povinnost, čímž další řízení pozbude opodstatnění. Stejná situace dle názoru žalovaného nastává i tehdy, pokud je řízení v prvním stupni dokončeno

vydáním rozhodnutí ve věci, žalobce proti němu podá řádně a včas odvolání, přičemž dodatečně splní svou povinnost ještě před tím, než je o odvolání žalovaným rozhodnuto. V Závěru č. 134 je uvedeno, že dodatečné splnění povinnosti je sice způsobilé zabránit zákonem určeným následkům, tj. odnětí živnostenských oprávnění, ale nemá vliv na povinnost nahradit náklady řízení podle § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu. Dle žalovaného žalobce správní řízení prokazatelně vyvolal porušením své právní povinnosti. Výše paušální částky je stanovena vyhláškou č. 520/2005 Sb., a lze ji snížit jen v případě vhodných zvláštního zřetele a jen na požádání účastníka řízení. Žalobce v průběhu řízení o snížení náhrady nákladů řízení nepožádal, resp. žádné důvody vhodné zvláštního zřetele neuvedl. Žalovaný připomněl, že uložení náhrady nákladů řízení není správním trestem, správním orgánům proto nepřislušní v souvislosti s jejím uložením posuzovat majetkové poměry žalobce. Žalovaný navrhol žalobu jako nedůvodnou zamítnout.

4. Ze správního spisu předloženého soudu žalovaným soud ověřil tyto pro danou věc rozhodné skutečnosti:
5. Správní orgán I. stupně žalobce dne 17. 10. 2017 písemně vyzval k doložení právního důvodu užívání prostor na adrese sídla, tj. [REDACTED], s tím, že právní důvod užívání je třeba prokázat nejpozději do 15 dnů od doručení výzvy. Výzva byla žalobci řádně doručena dne 24. 10. 2017. Lhůta k dobrovolnému splnění povinnosti marně uplynula, žalobce právní důvod neprokázal, ani neohlásil změnu adresy sídla. Správní orgán I. stupně měl za prokázané, že žalobce nesplnil ve lhůtě stanovené výzvou svoji povinnost, kterou mu ukládá § 31 odst. 2 živnostenského zákona.
6. Dne 24. 11. 2017 zahájil správní orgán I. stupně správní řízení ve věci zrušení živnostenských oprávnění podle § 58 odst. 1 písm. d) živnostenského zákona. Současně byl žalobce upozorněn na to, že mu v tomto správním řízení bude v souladu s § 79 odst. 5 správního řádu uložena povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou, neboť řízení vyvolal porušením své právní povinnosti.
7. Písemností ze dne 1. 12. 2017, doručenou žalobci dne 13. 12. 2017, správní orgán I. stupně žalobce vyrozuměl o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí dle § 36 odst. 3 správního řádu.
8. Dne 13. 12. 2017 žalobce telefonicky kontaktoval správní orgán I. stupně a sdělil, že zahájené správní řízení má být zastaveno z důvodu podané žádosti o souhlas s umístěním sídla na novou adresu [REDACTED]. Správní orgán prošetřil uvedenou informaci a zjistil, že podaná žádost byla elektronickou podatelnou odmítnuta pro nepovolený formát příloh. Správní orgán I. stupně o tomto zjištění žalobce informoval písemností ze dne 14. 12. 2017. Žalobce byl rovněž informován o tom, že ve věci bude rozhodnuto v zákonné lhůtě 30 dnů od zahájení správního řízení.

9. Dne 21. 12. 2017 bylo správním orgánem I. stupně vydáno ve věci prvostupňové rozhodnutí, kterým byla žalobci platná živnostenská oprávnění pro porušení povinností podle § 31 odst. 2 živnostenského zákona zrušena a současně mu byla uložena povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou ve výši 1 000 Kč. Proti prvostupňovému rozhodnutí se žalobce dne 4. 1. 2018 odvolal a své odvolání následně dne 19. 1. 2018 doplnil. Uvedl, že Magistrát města Liberec, odbor školství, dosud nerozhodl o jeho žádosti o souhlas s umístěním sídla podnikání do nájemního bytu na adrese [XX], a proto si opatřil souhlas s umístěním sídla podnikání na původní adrese [XX] (s datem [XX]). Žalobce navrhoval zastavení řízení. Žalovaný odvoláním napadené rozhodnutí správního orgánu I. stupně změnil tak, že zrušil výrok o zrušení živnostenských oprávnění a potvrdil výrok o uložení povinnosti nahradit náklady řízení paušální částkou 1 000 Kč.
10. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení jeho vydání předcházející v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a z hlediska uplatněných žalobních bodů v duchu dispoziční zásady, kterou je správní soudnictví ovládáno, přitom vycházel ze skutkového a právního stavu v době rozhodování správního orgánu, v souladu s § 75 odst. 1 odst. 2 správního řádu.
11. Ve věci proběhlo dne 12. 3. 2019 ústní jednání, při kterém žalobce i žalovaný setrvali na své argumentaci. Žalobce konstatoval, že postup správních orgánů je přepjatým formalismem. Namítal, že správní orgány vůbec nezkoumaly, zda je uložení povinnosti nahradit náklady řízení paušální částkou 1 000 Kč přiměřené jeho poměrům, dle žalobce se měly jeho finanční a sociální situací zabývat z úřední povinnosti. Žalobce také uvedl, že nebyl poučen o možnosti podat si žádost o odpuštění zaplacení paušální částky 1 000 Kč.
12. Předmětem soudního přezkumu je posouzení, zda byly dány zákonné podmínky pro uložení povinnosti nahradit náklady řízení paušální částkou ve výši 1 000 Kč.
13. Podle § 79 odst. 5 správního řádu *povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou uloží správní orgán účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti. Prováděcí právní předpis stanoví výši paušální částky nákladů řízení a výši paušální částky nákladů řízení ve zvláště složitých případech nebo byl-li přibrán znalec. V případech hodných zvláštního zřetele lze výši paušální částky na požádání snížit.*
14. Žalobce v žalobě především namítal, že vůbec nebyly dány důvody pro zahájení správního řízení ve věci zrušení živnostenských oprávnění, neboť lhůta 15 dnů k prokázání právního důvodu užívání prostor, v nichž má sídlo, nebyla dostatečná. Tomuto tvrzení soud nepřisvědčil. Řízení vedené pro nesplnění povinnosti uložené živnostenským úřadem se podle § 58 odst. 1 písm. d) živnostenského zákona se zahajuje na základě neprokázání právního důvodu užívání prostor, v nichž má podnikatel na území České republiky sídlo (§ 31 odst. 2 tohoto zákona). Správní orgán I. stupně rozhodl na základě toho, že ve lhůtě stanovené ve výzvě k doložení dokladů o právním důvodu užívání prostor, v nichž má žalobce sídlo, nebyla uložena povinnost

splněna. Ze správního spisu vyplynulo, že žalobce si výzvu ze dne 17. 10. 2017 k doložení právního důvodu užívání prostor, v nichž má umístěno sídlo, prokazatelně převzal dne 24. 10. 2017. Lhůta 15 dnů, kterou mu správní orgán I. stupně ke splnění povinnosti stanovené ve výzvě určil, uplynula dne 8. 11. 2017. Dle názoru krajského soudu k porušení právní povinnosti dojde marným uplynutím určené lhůty, taková skutečnost je také následně dostatečným důvodem

pro zahájení řízení ve věci zrušení živnostenského oprávnění. Pokud měl žalobce pocit, že lhůta

15 dnů, kterou mu správní orgán I. stupně určil, nebyla dostatečná, měl požádat o její prodloužení, což neučinil. Pro určení okamžiku rozhodného pro určení povinnosti nahradit náklady řízení paušální částkou dle § 79 odst. 5 správního řádu je nutné vyložit význam slov „účastník, který řízení vyvolá porušením své právní povinnosti“. Je podstatné, že pojem vyvolání řízení nepředikuje nutně rozhodnutí o protiprávním jednání. V případě řízení podle § 58 odst. 1 písm. d) živnostenského zákona je zřejmé, že nedoložení dokumentů prokazujících právní důvod pro užívání prostor je protiprávním jednáním a tudíž dostatečným důvodem pro zahájení řízení.

15. Soud souhlasí s žalovaným, že dodatečné doložení těchto dokumentů sice zabrání zákonem určeným následkům, v tomto případě odnětí živnostenského oprávnění, ale nemůže vést k vyloučení procesních důsledků, jimiž bude povinnost nahradit paušální náhradu nákladů řízení podle § 79 odst. 5 správního řádu. Zrušení rozhodnutí o zrušení živnostenských oprávnění

pro porušení povinnosti podle § 58 odst. 1 písm. d) živnostenského zákona, protože žalobce v průběhu řízení (zde před postoupením věci odvolacímu orgánu) protiprávní stav odstranil,

tedy nemá vliv na povinnost nahradit náklady řízení podle § 79 odst. 5 správního řádu. Ve věci je zásadní to, že správní řízení o zrušení živnostenských oprávnění bylo zahájeno oprávněně. Vyslovený závěr koresponduje se Závěrem č. 134 Poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 14. 2. 2014, podle kterého „Ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu se uplatní i v případě zastavení řízení vedeného podle § 58 živnostenského zákona, pokud je důvodem zastavení řízení skutečnost, že účastník řízení dodatečně splnil povinnost, jejíž porušení bylo důvodem zahájení řízení. Splnění povinnosti

ex post již nemá vliv na povinnost nahradit náklady takového řízení.“ Podmínky pro uložení povinnosti nahradit náklady správního řízení podle § 79 odst. 5 správního řádu byly naplněny, neboť žalobce vyvolal správní řízení o zrušení živnostenských oprávnění porušením povinnosti podle § 58 odst. 1 písm. d) živnostenského zákona.

16. Námitkami, které žalobce neuplatnil v žalobě, ale poprvé je vznesl až při ústním jednání ve věci, se soud s ohledem na § 72 odst. 1 s. ř. s. zabývat nemohl. Žalobu lze podat či platně rozšířit

do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem. O koncentraci řízení byl žalobce poučen.

17. Žaloba nebyla shledána důvodnou a soud ji proto zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
18. O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., dle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl úspěch žalovaný správní orgán, ten ale náhradu nákladů řízení nežádal, ostatně mu ani žádné náklady přesahující rámec jeho běžné činnosti nevznikly, soud proto vyslovil, že žádný z účastníků nemá na náhradu řízení právo.
19. Žalobci byl v rámci řízení o správní žalobě ustanoven jako zástupce Mgr. David Bezucha, jehož odměnu a hotové výdaje podle § 35 odst. 8 s. ř. s. hradí stát. Ustanovenému zástupci náleží odměna v souladu s § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 a § 11 odst. 1 písm. b), d) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif) ve znění vyhlášky 486/2012 Sb., za tři úkony právní služby ve výši 9 300 Kč (převzetí a příprava zastoupení, doplnění žaloby a účast na jednání před soudem). Výše hotových výdajů byla stanovena podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu, taktéž za tři úkony právní služby, ve výši 900 Kč. Zástupci žalobce tedy náleží odměna ve výši 10 200 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Ústí nad Labem do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost **ve lhůtě dvou týdnů** ode dne jeho doručení.

Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem

Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty

k podání kasační stížnosti nelze prominout. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Liberec 12. března 2019

Mgr. Lucie Trejbalová

předsedkyně senátu